

Bruxelles, 4 noiembrie 2016
(OR. en)

13617/16

JEUN 84

NOTĂ

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Destinatar:	Comitetul Reprezentanților Permanenți / Consiliul
Nr. doc. ant.:	13344/16 JEUN 76
Subiect:	Tinerii europeni, în centrul unei Uniuni Europene moderne - <i>Dezbateri de orientare</i> [Dezbateri publice în temeiul articolului 8 alineatul (2) din Regulamentul de procedură al Consiliului (la propunerea Președinției)]

În urma consultării Grupului de lucru pentru tineret, Președinția a pregătit documentul de dezbateri care figurează în anexă, prezentat ca bază pentru dezbateri de orientare pentru reuniunea Consiliului Educație, Tineret, Cultură și Sport din 21-22 noiembrie 2016.

Tinerii europeni, în centrul unei Uniuni Europene moderne

Document de dezbatere al Președinției

Introducere

Structuri sociale și familiale în schimbare, lipsa sentimentului de securitate și echitate, integrarea deficitară, lipsa oportunităților și a perspectivelor pentru un viitor mai bun pentru tineri - toate aceste elemente sunt prezente pretutindeni în jurul nostru în societatea europeană. În plus, tendința spre extremism și soluții radicale, ascendența partidelor de extremă dreapta sau de extremă stânga și recente valuri de migrație au contribuit la o mai mare polarizare a societății. Referendumul din Regatul Unit a generat o dezbatere și mai profundă, cu privire la proiectul european, la fundamentele acestuia și la valorile pe care a fost construit.

Situația și perspectivele tinerilor sunt în prezent foarte diferite față de trecut, cunoscând o schimbare foarte rapidă în ultimii câțiva ani. Deși tână generație de astăzi deține, per ansamblu, un nivel de educație mai înalt decât toate celelalte generații precedente, studiile arată că generația actuală de tineri va fi prima generație care va cunoaște condiții de viață inferioare celor din generația părinților lor. Un astfel de fenomen este fără precedent în ultimii 80 de ani. Acest lucru poate fi constatat și la nivelul cifrelor concrete în UE, 27 de milioane din cei 90 de milioane de tineri din Europa (aproape o treime) fiind expuși riscului de sărăcie și excluziune socială. Numărul tinerilor care nu sunt încadrați profesional și nu urmează niciun program educațional sau de formare (NEET) a crescut la 4 milioane.

În plus, există o distanță crescândă între generații în ceea ce privește înțelegerea reciprocă, întrucât situația și punctul de plecare în viață al generației actuale sunt diferite de circumstanțele pe care le-a cunoscut generația părinților lor. De aceea, este important să monitorizăm și să colectăm informații cu privire la cele mai recente tendințe în rândul tinerilor, la condițiile lor de viață, la dorințele și interesele lor, precum și cu privire la subculturile existente în rândul tinerilor și la opiniile tinerilor despre viitor. Aceste informații trebuie să se reflecte în politicile în materie de tineret și în practicile în materie de activități pentru tineret, pentru a face legătura între situația reală a tinerilor și eficacitatea politicilor și a strategiilor la nivel european, național, regional și local.

Este extrem de semnificativ faptul că situația tinerilor și viitorul acestora au fost, pentru prima dată după mult timp, luate în discuție și la cel mai înalt nivel politic, în cadrul summitului informal de la Bratislava al șefilor de stat sau de guvern din septembrie 2016. În cadrul acestui summit s-a convenit cu privire la Declarația de la Bratislava, iar prioritățile-cheie pentru lunile următoare au fost sintetizate de președintele Consiliului European, de Președinția Consiliului și de Comisie în cadrul Foii de parcurs de la Bratislava¹. Una din părțile integrante ale acestor documente este obiectivul privind „crearea unui viitor economic promițător pentru toți, salvarea modului nostru de viață și asigurarea unor oportunități mai bune pentru tineret”. În cadrul acestui obiectiv, sunt evidențiate măsuri în beneficiul tinerilor. Pe lângă provocarea gravă reprezentată de șomajul în rândul tinerilor, există și alte aspecte care ar trebui abordate, și anume modalitățile de reconectare a tinerei generații la ideile și la valorile proiectului european. Întrucât tinerii de astăzi au crescut aproape în întregime în societăți democratice, adesea ei nu își dau seama de riscurile și de consecințele vieții într-o societate care nu este bazată pe toleranță, pe înțelegere și pe valorile democratice.

¹ SN 72/3/16 REV 3

Trebuie să ne gândim la modalități de a consolida sau de a restabili încrederea tinerilor în ideile pe baza cărora a fost construită Uniunea Europeană. Întrucât șefii de stat sau de guvern s-au angajat să ia decizii privind o viață mai bună pentru tinerii din UE, Președinția consideră că miniștrii tineretului ar trebui să transmită un semnal clar Consiliului European din decembrie 2016.

În pofida tuturor provocărilor și problemelor cu care se confruntă tinerii în Europa de astăzi, Președinția a încercat, pe durata mandatului său, să se axeze pe laturile pozitive ale politicilor în materie de tineret. Nu trebuie să uităm că tinerii au o sensibilitate mai accentuată și reacționează în mod mai flexibil la schimbări față de generațiile mai în vârstă. În general, tinerii au o înclinație naturală înspre echitate și solidaritate. Având în vedere că majoritatea tinerilor au crescut în societăți multiculturale, tinerii au, în general, o atitudine pozitivă în materie de diversitate și toleranță. Acest lucru a putut fi constatat și la nivelul rezultatelor referendumului privind Brexit, în cadrul căruia peste jumătate din tineri au arătat o atitudine pozitivă în legătură cu Uniunea Europeană. Tinerii care sunt optimiști în ceea ce privește UE consideră Uniunea drept un factor important de schimbare pozitivă, care oferă oportunitatea de a călători și de a câștiga experiență în străinătate. Această opinie cu privire la UE este întâlnită cu precădere în rândul tinerilor care au experiență personală în legătură cu avantajele pe care apartenența la UE le oferă cetățenilor. Prin urmare, programele existente precum Erasmus+ sau eventual noi programe, de exemplu cel preconizat privind Corpul european de solidaritate, ar trebui consolidate.

În timpul mandatului Președinției, a fost organizată o conferință europeană pentru tineret, la Košice, în cadrul căreia 250 de tineri din toate statele membre s-au întâlnit cu reprezentanți ai factorilor de decizie. Împreună, ei au elaborat și adoptat 16 recomandări² pentru statele membre și pentru Comisie în cadrul temei generale privind asigurarea de oportunități pentru implicarea tinerilor în cadrul unei Europe diverse, conectate și favorabile incluziunii. Multe dintre aceste recomandări au fost corelate cu provocările pe care le putem constata în vieților tinerilor de astăzi, inclusiv restabilirea încrederii acestora în UE. În total, s-au avut în vedere opt teme:

1. Accesul la informații de calitate, bazate pe analiză
2. Tinerii și răspunsul la presiune: consolidarea rezilienței și a încrederii în sine
3. Depășirea fricii și a intoleranței - experiența diversității
4. Către un sistem de educație care asigură realizarea potențialului tinerilor
5. Stimularea implicării tinerilor în societate, în special în cazul grupurilor vulnerabile
6. Restabilirea încrederii tinerilor în proiectul european
7. Programe de mobilitate: locuri de muncă și educație pentru toți
8. Impactul activităților pentru tineret și al organizațiilor de tineret disponibile pentru toți.

Tinerii care au participat la procesul de consultare în cadrul celui de al cincilea ciclu al dialogului structurat și tinerii direct implicați în elaborarea recomandărilor așteaptă acum să vadă cum pot fi luate în considerare opiniile lor la nivel european și/sau național și cum vor reacționa statele membre la ideile lor.

² Documentul 13457/16

În cadrul dezbaterii de orientare din cadrul Consiliului EYCS din 21 noiembrie, miniștrii sunt invitați să se exprime cu privire la chestiunile aduse în discuție în prezentul document. În cadrul intervențiilor lor, miniștrii s-ar putea axa pe întrebările următoare sau pe una dintre aceste întrebări:

- 1. Luând în considerare rezultatele summitului de la Bratislava, cum pot statele membre și instituțiile UE să întărească legătura tinerilor cu ideile care stau la baza proiectului european?**
 - 2. Ce se poate face la nivelul UE și la nivelul statelor membre pentru a reînnoi legăturile dintre tânăra generație și factorii de decizie în așa fel încât să se țină seama mai bine de realitatea vieții și a stilurilor de viață ale tinerilor din lumea de astăzi?**
 - 3. În contextul temei privind o mai strânsă legătură între UE și tânăra generație, în toată Europa, în ce măsură pot recomandările conferinței de la Košice să ofere soluții la provocările cu care se confruntă Europa de astăzi? Pe care dintre aceste recomandări le-ați putea lua în considerare la nivel național și în ce mod ați face acest lucru?**
-